

J.post ID: 22/181568

DEL TO – MER OM SAKEN

Internkontroll og tilsyn – rapport 2022

Denne rapporten skal gi en samlet oversikt over kommunedirektørens arbeid med internkontroll og tilsyn. Rapporten har følgende kapitler:

1. Status for arbeid med internkontroll i Bærum kommune
2. Revisjoner og tilsyn
3. Personvern og informasjonssikkerhet
4. Beredskap
5. Etikk, verdier og antikorrupsjon

1. STATUS FOR ARBEID MED INTERNKONTROLL I BÆRUM KOMMUNE

«Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold» (Kommuneloven § 25-1 første ledd).

I 2021 ble nye verktøy som skal støtte opp under virksomhetsstyringen og bidra til bedret internkontroll tatt i bruk. Dette omfattet

- Innføring av digitale plan og økonomiprosesser (Framsikt)
- Innføring av ny helhetlig kvalitetsportal (Compilo kvalitet)
- Verktøy for planlegging og oppfølging av politiske saker (Bridge)

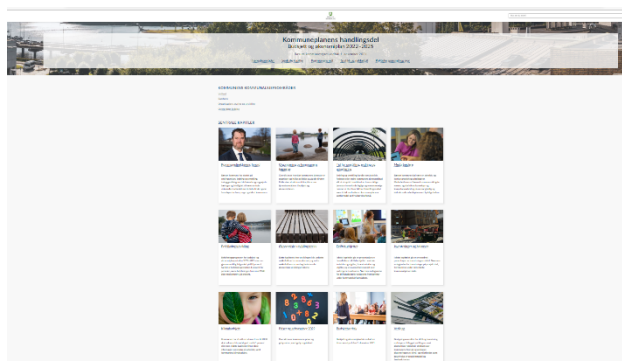
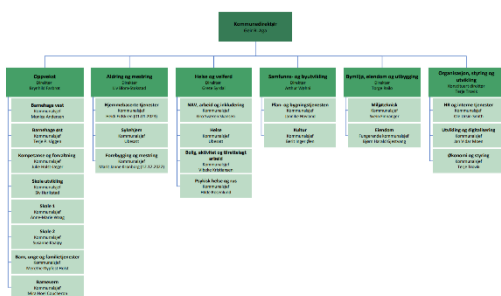
Mye arbeid gjenstår fortsatt for å si at vi har kommet helt i mål med implementeringen av disse nye verktøyene i hele organisasjonen. Med over 12.000 medarbeidere og over 200 tjenestesteder er det et løpende arbeid for å sikre at alle kjenner til de verktøy som er relevant for eget arbeid, og at vi utnytter de mulighetene som nye verktøy gir.

I denne rapporten tar vi utgangspunkt i kommunelovens § 25-1 tredje ledd, som omhandler kravene til internkontroll, og kommenterer status for kommunedirektørens arbeid. Rapporten er utarbeidet med status per oktober 2022.

Virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering (§ 25-1a)

Dette er beskrevet i Framsikt og fremgår både av kommuneplanens handlingsdel, budsjett- og økonomiplan, samt i årsmelding.

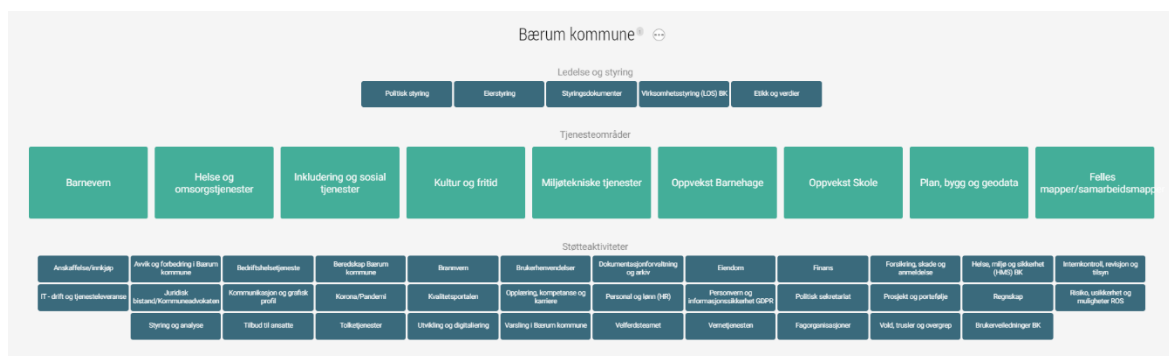
Kommunens organisasjonskart er tilgjengelig på internett.

Ha nødvendige rutiner og prosedyrer (§ 25-1b)

Prosedyrer og dokumentasjon benyttes for å kunne styre og lede organisasjonen på en betryggende måte. Alle skal være kjent med overordnede styringsdokumenter, og regelverk, og prosedyrer som gjelder for eget område for utførelse av oppgaver.

Det meste av kommunens felles dokumentasjon av kvalitet og internkontroll er nå samlet i kvalitetsportalen. Det pågår fortsatt arbeid med å legge inn og revidere dokumentasjon, spesielt på underliggende nivåer i organisasjonen, og dette arbeidet vil fortsette en tid fremover. For å sikre at dokumentasjon blir lest er det mulig å bruke funksjonen «legg på leseliste». Systemet har årlig påminnelse om revisjon av dokumenter.

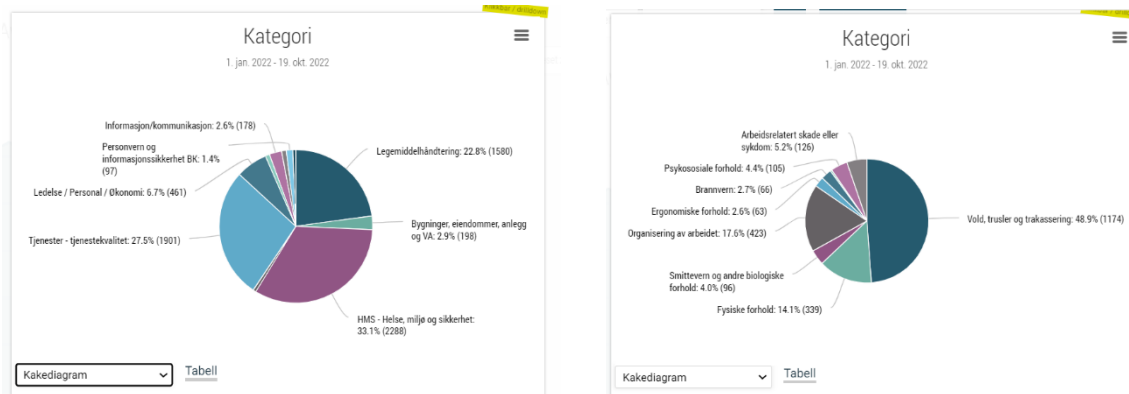

Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik (§ 25-1b)

Avviksrapportering er en sentral del av internkontrollen. Avvikshandtering handler om å oppdage, melde, rette opp og forebygge uønskede hendelser på arbeidsplassen. God håndtering av avvik og forbedringsforslag gir organisasjonen endringskompetanse og utvikling. For å bygge en god avvikskultur er det viktig at ledere gir positiv feedback og trygghet for å melde avvik. Det er formelle krav til leders behandling av avvik.

Rapporterte avvik til og med 19.10.22 er 6919. Det jobbes kontinuerlig med å oppfordre til rapportering av avvik og å sikre at avvik faktisk følges opp. Direktører, kommunalsjefer, kvalitetsrådgivere, tjenesteledere og annet nøkkelpersonell må være pådrivere for melding av avvik. Kvalitetsportalen kan brukes fra mobil og nettbrett med tilhørende mulighet for melding av avvik.

På området helse, miljø og sikkerhet er halvparten av avvikene relatert til vold, trusler og trakassering.

Forvaltningsrevisjon om vold mot ansatte har gitt økt fokus på oppfølging av avvik og forebyggende tiltak. Rapporten og kommunedirektørens hørings svar er grunnlaget for gjennomføring av nye tiltak for å både forebygge og avdekke vold og trusselsituasjoner. Tverrfaglig arbeidsgruppe er nedsatt og jobber med oppfølging av rapport og forslag til tiltak.

Et annet verktøy for å følge opp kritikkverdige forhold er varsling. Varsling er at en arbeidstaker sier ifra om et kritikkverdig forhold på egen arbeidsplass (i arbeidsgiveren sin virksomhet). Alle arbeidstakere og innleide arbeidstakere har rett til å varsle om kritikkverdige forhold på sin arbeidsplass. Et varsel er selve meldingen om et kritikkverdig forhold. Det er innholdet i det de sier ifra om, og hvem som sier ifra, som avgjør om det er et varsel.

Kommunen har utarbeidet varslingsrutiner og har varslingsråd ledet av leder for politisk sekretariat, ekstern jurist og tre ansatte i administrasjonen. Kommunens varslingsråd behandler saker i tråd med arbeidsmiljøloven og er ikke et eksternt varslingsorgan. Informasjon om kommunens varslingsordning er tilgjengelig både på internett og i kvalitetsportalen. Det er laget video med presentasjon av varslingsordningen, og informasjon inngår i all nyansattopplæring som del av e-læring i etikk. Varslingsrådet har i 2022 behandlet 7. varslingssaker hvorav 2 var meldt i 2021. Fem saker er overført til linjen for behandling.

Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig (§ 25-1c)

Innføring av kvalitetsportalen er i seg selv et viktig grep for å bedre internkontrollen. Bruk av Bridge og oppfølging av planlagte politiske saker og vedtak, og saksgangen for disse, er et viktig tiltak for å bedre internkontroll og rapportering.

Kommunens prosedyrer for internkontroll skal dokumenteres på lik linje med øvrig dokumentasjon i kvalitetsportalen. Internkontrolltiltak gjennomføres på alle nivåer i organisasjonen både i form av interne revisjoner, egenkontroll, stikkprøvekontroller eller systemstøttede kontroller.

Ved innføring av ny kvalitetsportal høsten 2021 ble det besluttet at resultater av revisjoner, tilsyn og interne revisjoner skulle legges i kvalitetsportalen slik at vi har oversikt og kan følge opp at tiltak gjennomføres. Samlet sett er det registrert gjennomføring av 26 interne revisjoner i de tjenester som er ISO sertifisert. Eksterne revisjoner og tilsyn kommenteres under eget punkt.

Statsforvalterens forventningsbrev er gjennomgått og kommunedirektørens oppfølging er dokumentert. Dette ligger i Kvalitetsportalen. Status per april ble rapportert til Kontrollutvalget.

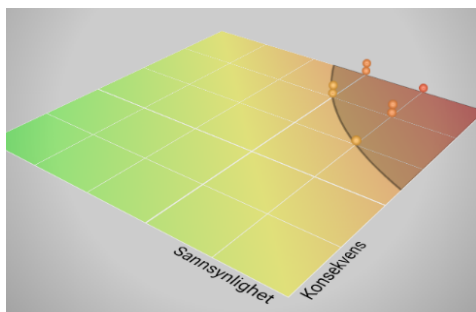
Dokumentasjon av roller, ansvar og myndighet er en viktig del av internkontrollen. Delegerte fullmakter til ledere er gjennomgått og oppdateres i tråd med ny organisasjonsmodell

Sjekklistene brukes for å minne ledere om viktige oppgaver de skal utføre, og samtidig som grunnlag for internkontroll. Bruk av sjekklistene i Framsikt omtales nedenfor.

Risikoanalyser

Risikobasert ledelse er forankret i lovverket og vil være et sentralt område for tilsyn og kontroll. Risikobasert ledelse er en systematisk metode for å kartlegge og vurdere all risiko som kan oppstå innenfor organisasjonen. Arbeidet med risikobasert ledelse skal gi organisasjonen et godt grunnlag for å iverksette risikoreducerende tiltak. Dette er tiltak som reduserer sannsynligheten for at hendelser oppstår og/eller tiltak som reduserer konsekvensen dersom hendelser allikevel oppstår.

Risikoanalyser er også en god måte å bevisstgjøre ledere og ansatte på risiko og konsekvenser

som kan oppstå i det daglige arbeidet.

Risikoanalyser gjennomføres i kvalitetsportalen med mindre de krever mer avanserte verktøy. Det er pleie- og omsorg som i størst grad har tatt i bruk dette nye verktøyet som erstatter de gamle Excel malene. Det jobbes med opplæring og implementering i resten av organisasjonen.

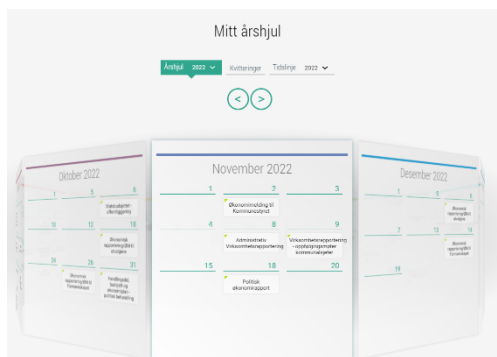
Systemet tillater at vi kan skreddersy risikomatriser. Det kan legges inn verdivurdering og rotårsaksanalyser. Når det identifiseres områder hvor det må eller bør iverksettes tiltak, registreres dette og tiltaksoppfølging skjer i kvalitetsportalen. Dette gjør det mulig å følge opp at tiltak faktisk gjennomføres. Risikoanalyser kan også sammenstilles for å gi et risikobilde.

Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll § 25-1d)

Evaluerende, læring og forbedring gjøres gjennom oppfølging og analysing av avvik, bruk av risikoanalyser og oppdatering av dokumentasjon for kvalitet og internkontroll. Systemet er satt opp med årlig påminnelse om oppdatering av dokumentasjon.

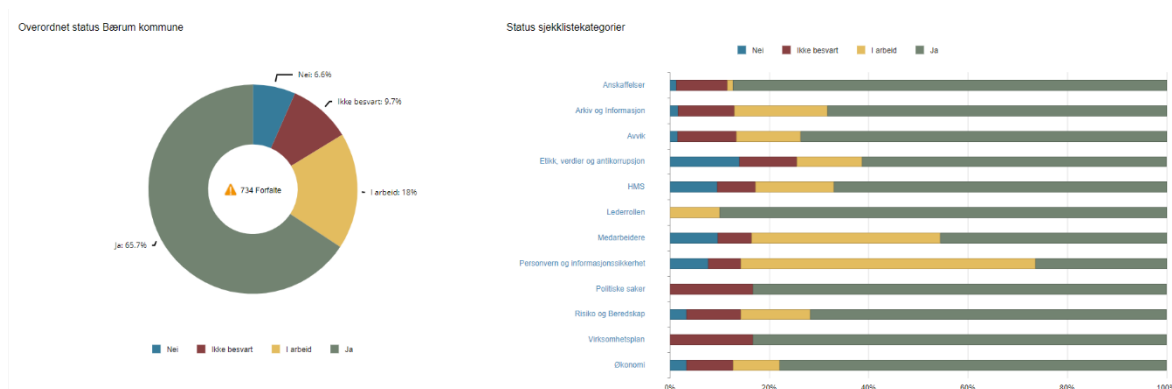
Ledelsens gjennomgang internkontroll og risiko gjennomføres hvert tertial. Dette gir grunnlag for oppfølging av tidligere vedtak/tiltak og beslutning om tiltak som må gjennomføres for å bedre internkontrollen.

Årshjulet viser alle aktiviteter som skal gjennomføres uavhengig av hvor oppgaven skal utføres. Det kan legges inn krav til å kvittere på oppgaver, men det skal ikke stilles krav til kvittering

dersom oppgaven skal utføres i f.eks Framsikt. Årshjul kan lages på flere nivåer i organisasjonen og aktivitetsoversikten på startsidan av Kvalitetsportalen vil omfatte alle aktiviteter som gjelder person/rolle. Ansvar for gjennomføring av aktiviteter kan delegeres til andre.

Sjekkliste i Framsikt erstatter den gamle sjekklisen som lå i LØP. Dette er del av kommunens internkontroll og vil være grunnlaget for eventuelle vurderinger i forhold til områder hvor det bør gjennomføres internkontrollaktiviteter eller arbeid bør følges opp tettere.

2. REVISJONER OG TILSYN

Tilsynskalender har oversikt over de fleste statlige tilsyn. Unntak er Arbeidstilsynet. Rapporter fra Forvaltningsrevisjoner i Bærum er også tilgjengelig her.

Eksterne tilsyn fra statsforvalteren

Tilsyn med helsetjenester med tvang til personer uten samtykkekompetanse (PLO)

Statsforvalteren: Kommunens praksis på området medfører en fare for at personer som mangler samtykkekompetanse og yter motstand, ikke får nødvendig helsehjelp. Praksisen medfører også en risiko for at det kan bli brukt tvang overfor pasienter som motsetter seg helsehjelp uten at det er anledning til å bruke tvang.

- Tilsvar er sendt, men endelig rapport er ikke mottatt
- Sak har vært behandlet i Biom og Eldrerådet. Plan for tiltak er igangsatt, og fullføres i løpet av 2022.

Felles nasjonalt tilsyn skolemiljø/aktivitetsplikt (Levre skole)

Statsforvalteren: Kommunen må sørge for at skolen oppfyller plikten til å følge med og gripe inn, varsle, undersøke og sette inn tiltak for å sikre at elever har et trygt og godt skolemiljø, jf.

opplæringsloven §§ 9 A-2, 9 A-3 og 9 A-4. Bærum kommune måtte i den forbindelse se til at

- Rektor må sikre at berørte elever får uttale seg om innholdet i aktivitetsplanen
- Tilsvar sendt statsforvalter innen fristen 18.02.2022

Statsforvalteren skriver:

- Kommunen viser til at den har rettet regelverksbruddet ved å iverksette ulike tiltak, både på systemnivå og individnivå. I oversendelsen er det vedlagt revidert mal for aktivitetsplaner. Ifølge kommunen vil den reviderte planen tydeliggjøre elevens rett til å uttale seg om hva som skal være innholdet i aktivitetsplanen. For å sikre at dokumentet tas i bruk i praksis, og for å sikre etterlevelse av regelverket, er det i tillegg planlagt erfaringsdeling mellom Trygg-kontaktene i kommunen, ledelsen ved Levre skole og det øvrige rektorkollegiet i kommunen. Det har også vært gjennomført en kompetanseheving om temaet i kommunens miljølærernettverk, og funn fra tilsynet var en del av innholdet.
- Vi ser av den reviderte malen for aktivitetsplan at det er tydelig markert at det skal dokumenteres når tiltak er evaluert og hvordan tiltakene er evaluert, med elevene. Selv om vi ikke har sett at dette har blitt utført i praksis, vurderer vi at det er sannsynliggjort for oss at endringen er gjeldende, og at rektor gjennom malen vil sikre at elever får uttale seg om innholdet i aktivitetsplanen. Vi anser det som positivt at tilsynet er brukt, og vil brukes, inn i kommunens kompetanseheving. Dette kan også bidra til å sikre en større regelverksetterlevelse for hele kommunen, på området.
- Basert på kommunens redegjørelse vurderer Statsforvalteren at pålegget er rettet. Vi avslutter derfor tilsynet.

Tilsyn kommunens forvaltning av integreringsloven

- Oppstart oktober 2022

Arbeidstilsynet

Pleie og omsorg

- Høst boliger. Tilsyn 18.02.22. Ingen pålegg.
- Gjettum/Bærum verk boliger avd. Gjettumveien. Tilsyn 25.02.22. 2 pålegg - begge er oppfylt.
- Rud/Vøyenenga boliger - avd. Åsbråtan. Tilsyn 1.03.22. Ingen pålegg.
- Elias Smithsvei bolig. Tilsyn 18.08.22. 6 pålegg. Frist 30.11.22
- Høvik avlastningssenter. Tilsyn 22.08.2022. 7 pålegg, frist 15.12.22

Helse og sosial:

- Folkvangveien boliger. Tilsyn 17.03.2022. 3 pålegg. Alle er oppfylt.

Oppvekst barnehage:

- Lillehagen barnehage. Tilsyn 11.05.22. 4 pålegg - alle er oppfylt.

Eiendom

- Bekkestua brannstasjon (Eiendom er eier/utleier). Tilsyn 21.09.2022. 2 pålegg, frist 01.11.22 og 20.01.23.

Forvaltningsrevisjoner

Forvaltningsrevisjoner behandlet i 2022:

- Barnevernets oppfølging av enslige mindreårige
- Håndteres vold mot ansatte - Håndtering av koronaepidemien
- Fungerer fastlegeordningen?
- Er driftsutgiftene for økonomisystemet forsvarlige?
- Eierskapskontroll etikk og antikorrupsjon (selskapene)
- Eierskapskontroll samfunnssikkerhet og beredskap (selskapene)
- Relasjonsanalyser - Eiendom og miljøtekniske tjenester
- Helsehjelp for dem som vurderes for sykehjemsplass, Pleie- og omsorg. Rapport behandles i kontrollutvalget 31.10.22
- Renhold - Eiendom – Rapport er mottatt til høring

Funn fra forvaltningsrevisjoner rapporteres løpende direkte fra Kontrollutvalget til Kommunestyret. Kommunedirektøren følger opp saker og vedtak i Bridge.

ISO revisjoner

Bærum kommune har noen tjenester som er ISO-sertifisert. Resultater fra disse revisjonene registreres i Kvalitetsportalen. Følgende revisjoner er registrert:

- Vann og avløp: Nemko revisjon NS ISO 14001 – resertifisering. Ingen avvik, 16 observasjoner
- Vann og avløp: Nemko revisjon 2022. Ingen avvik, 14 forbedringspunkter
- Anskaffelse: Nemko-revisjon 202 etter ISO 9001 og ISO 14001. Ingen avvik, 12 observasjoner.
- Prosjektenheten: Nemko-revisjon 2022 etter ISO 9001 og ISO 14001. Ingen avvik, 12 observasjoner
- Eiendom: DNV ISO revisjon 2021 - 3 avvik og 8 observasjoner. Avvik er lukket og oppfølging er avsluttet.

3. PERSONVERN OG INFORMASJONSSIKKERHET

En stor del av truslene mot Norge skjer i det digitale rom. Dagens situasjon med krigen i Ukraina aktualiserer behovet for cybersikkerhet ytterligere. Ved at Russland er underlagt en rekke sanksjoner fra verdenssamfunnet, kan dette resultere i gjengjeldelser i form av cyberoperasjoner. Digitale angrep kan få store konsekvenser for kommunen og dens innbyggere.

Økt digitalisering i kommunen innebærer at oppmerksomheten på personvern og informasjonssikkerhet blir stadig viktigere. Det er derfor viktig at kommunen har kapasitet, kompetanse og teknologi for å kunne håndtere trusselbildet. Bruk av eksterne leverandører kan også utgjøre en betydelig risiko, ettersom trusselaktører kan angripe disse for å tilegne seg kommunens data, eller for å skaffe seg tilgang til kommunen via leverandør. Det er spesielt viktig at kommunen har god systemforvaltning og at systemeierskap er tydelig definert.

Kontinuerlig oppfølging av leverandører på sikkerhet- og personvernområdet er en forutsetning for trygg digitalisering ettersom disse kan endre tjenester og bytte underleverandører. Kommunen kan ikke fraskrive seg ansvaret for sikkerhet og personvern, selv om løsninger er satt ut til eksterne leverandører.

Generelt ser kommunen mange forsøk på sosial manipulasjon og hvor man prøver å få ansatte til å oppgi opplysninger, klikke på lenker eller laste ned og åpne vedlegg. Slike lenker og vedlegg kan inneholde ondsinnet kode. Vi har også sett en økning i svindelforsøk hvor kriminelle har benyttet offentlig tilgjengelig informasjon om ansatte i kommunen og kommunen for å øke sannsynligheten for vellykket svindelforsøk.

En stor andel av digitale angrep som lykkes, skyldes menneskelige svikt som følge av manglende kompetanse og bevissthet. Kontinuerlig kompetansebygging og bevisstgjøring vil derfor kunne redusere risikoen for cyberangrep betraktelig.

Kompetanseprogrammet for personvern og informasjonssikkerhet er obligatorisk å gjennomføre for alle medarbeidere i kommunen. Det er leders ansvar å påse at opplæringen gjennomføres. Det er fortsatt mange medarbeidere som ikke har fullført, til tross for at dette er obligatorisk å gjennomføre.

Det å sørge for opplæring av ansatte innen personvern og informasjonssikkerhet er like viktig som å ha tekniske sikkerhetsmekanismer på plass. Opplæring er dessuten et krav etter GDPR art. 32. Manglende gjennomføring og brudd på art. 32 kan blant annet resultere i overtredelsesgebyrer fra Datatilsynet. Høsten 2020 ble Stortinget utsatt for datainnbrudd, og Datatilsynet ila Stortinget et overtredelsesgebyr på 2 millioner for ikke å ha gjennomført egnede tekniske og organisatoriske tiltak for å oppnå et tilstrekkelig sikkerhetsnivå. I Datatilsynets vedtak om overtredelsesgebyr ble manglende obligatorisk opplæring i informasjonssikkerhet ansett som en skjerpande faktor ved saken.

I midten av august ble Microsoft Office 365 rullet ut til alle skoleelever fra 1. – 10. trinn i kommunen. Det er gjennomført både risiko- og sårbarhetsvurdering, samt personvernkonsekvensvurdering, som begge viser høy risiko på flere områder. Selv om det er planlagt og/eller iverksatt tiltak for enkelte av disse, finnes det risikoer som fremdeles er definert som høy og hvor kommunen ikke klarer å redusere risikoen og/eller at det er besluttet å ikke sette inn nødvendige tiltak.

Personvernkommisjonen leverte i september sin rapport «Ditt personvern – vårt felles ansvar». Her understreker kommisjonen viktigheten av godt personvern, og da spesielt for skolesektoren, da de ser en gjennomgående tendens til at digitaliseringen skjer på bekostning av personvernet. Personvernkommisjonen mener personvern må gjøres til et relevant og viktig spørsmål i samfunnsdebatten, herunder i kommunestyrer.

4. BEREDSKAP

Hensikten med kommunal samfunnssikkerhet og beredskap er å sikre at kommunen ivaretar befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen skal jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap på tvers av sektorer i kommunen, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø og materielle verdier. 1. august 2022 startet ny beredskapsleder og ny spesialrådgiver i kommunen. Det er en ambisjon om å arbeide systematisk med beredskap, og et virksomhetsstyringssystem for beredskap er under utvikling.

Beredskap på strategisk nivå arbeider tett med kommunedirektørens beredskapsgruppe som består av representanter for kommunens direktørområder. Representantene skal implementere beredskapsarbeidet i tjenestene. Robust kommunal beredskap krever fokus i alle ledd i organisasjonen. Mange har gjennomført ROS-analyser og laget beredskaps- og kontinuitetsplaner. Det gjenstår likevel et arbeid for å få robust beredskap ut til alle.

Hittil i år har vi hatt følgende hendelser:

Energiknapphet

Året 2022 har vært et rekordtørt år og fyllingsgraden i Norske vannmagasiner har vært lav. Dersom tilsiget til vannmagasinene ikke øker utover senhøsten kan Sør-Norge bli avhengig av import av kraft fra Europa på nyåret i 2023 før vårløsningen i april/mai. I De fleste landene Norge handler strøm med har også et underskudd av energi som følge av krigen i Ukraina og påfølgende gass/energikrise. Beredskap arbeider med å planlegge for håndtering av både strømsparesituasjon og strømrasjonering. I den forbindelse skal beredskapsplaner gjennomgås på alle nivåer i kommunen. Fra et beredskapsperspektiv er det viktig at kommunen setter inn effektive strømsparetiltak allerede nå for å forebygge strømrasjonering.

Ukrainasituasjonen

Kommunen er anmodet av Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) om å gjennomgå sitt atomberedskapsplanverk. Fokuset er på gjennomgang av kontinuitetsplaner for personell i samfunnskritiske stillinger ved råd om innendørsopphold. Også økt fokus på rutiner for utdeling og bruk av jod tabletter.

Skyteepisoden i Oslo i tilknytning til Pride arrangement 26. juni

To innbyggere fra Bærum kommune omkom under hendelsen. Krisestab ble satt og håndteringen av hendelsen ble utført i hht planverk

Koronapandemi

Koronavaksinasjonsprogrammet videreføres til juni 2023. Kommunen må ha et løpende tilbud, slik at alle som ønsker å starte eller fullføre sin vaksinasjon kan gjøre det. Kommunene må opprettholde en vaksinekapasitet for grunnvaksinasjon og booster doser, med planer for oppskalering til dose 5 for risikopersoner. Kommunene skal kunne distribuere hurtigtester til 10 % av befolkningen per uke. For Bærum betyr det 13 000 per uke. Lagerbeholdningen er på to ganger innbyggertall.

5. ETIKK, VERDIER OG ANTIKORRUPSJON

I Bærum jobber vi helhetlig med området etikk, verdier og anti-korrupsjon. Vi har etablert en overordnet koordineringsgruppe bestående av HR-sjef, kommunaldirektørens interncontroller og koordinator for etisk kompetanseheving. Det gjennomføres månedlige samarbeidsmøter og formålet med møtene er å koordinere etikk-arbeidet med andre prosesser og satsinger i kommunen (som f.eks. HMS-arbeid, kulturutvikling, lederutvikling, pårørende-samarbeid).

Etisk kompetanseheving og kultur for etisk refleksjon:

Det arbeides systematisk med opplæring av etikkveiledere som kan dra i gang etisk refleksjon på egen arbeidsplass. Kursene går over 4 halve dager, og vektlegger bruk en metode for etiskrefleksjon (SME-modellen) og øvelse med case fra egen arbeidshverdag. Disse kursene er åpent for alle, men er særlig innrettet mot helsesektoren.

Etisk refleksjon er nå innlemmet i lederopplæringsprogrammet ved at kurset «Lederdilemma» tilbys ledere. Kurset inneholder en kort innføring i metode for etisk refleksjon og gjennomføring av case-refleksjon knyttet til et typisk lederdilemma.

Antikorrupsjonsarbeid

Med utgangspunkt i de 8 anbefalingene som ble gitt i rapporten «Global Corruption Barometer» (Transparency International) kommenteres status på Bærum kommunes arbeid.

- 1. Sørge for full åpenhet i alle beslutningsprosesser slik at befolkningens tillit og deltakelsesmulighet styrkes og det blir mulig å stille myndighetene til ansvar***

- Politiske møter åpne og tilgjengelig via Web TV
- Politiske saker tilgjengelig via kommunens internettsider
- Postlister på internett
- Saker behandles i godkjente saksbehandlingssystemer (WebSak og fagsystemer)

2. **Beskytte alle som avslører korrupsjon og styrke varslervernet**

- Etablert Varslingsråd med ekstern advokat
- Oppfølging i etterkant av varslingsaker for å sikre at varsler ikke opplever saknskjoner. Både administrasjonen og varslingsrådet har rutiner for å følge opp dette. Omfanget av oppfølgingen vurderes konkret ut fra behovene i den enkelte sak.
- Film om varslingsordningen

3. **Forhindre utilbørlig påvirkning på beslutningsprosesser ved å skape full åpenhet om lobbyvirksomhet**

- Besøk føres i kalender. På forespørsel kan det gis innsyn i kalender på vanlig måte etter offentliglova.
- Folkevalgtopplæring - dekker etiske retningslinjer der blant annet disse forholdene omtales.

4. **Flere kommuner og fylkeskommuner må utvikle antikorrupsjonsprogrammer og formidle til innbyggere og leverandører hvordan antikorrupsjon praktiseres**

- Bærum har ikke et eget antikorrupsjonsprogram men vektlegger Sosialt ansvar (etisk handel)

5. **Forsterke antikorrupsjonsarbeidet i private bedrifter ved å lage antikorrupsjonsprogrammer som sikrer høy integritet i alle prosesser**

- Ikke relevant for kommunen som virksomhet, men bør sees på i forhold til de selskap kommunen har eierinteresser i.
- Eierskapskontroll i med tema etikk og antikorrupsjon er gjennomført i Kalk Eiendom AS (tidligere: BKE AS), Asker og Bærum brann og redning IKS og Asker og Bærum vannverk IKS.

6. **Redusere muligheten for korrupsjon i offentlige anskaffelser ved å innføre åpne registre over konkurranser og tildelinger**

- Bærum kommunes anskaffelsesprosess er blitt digital med innføring av Mercell, konkurransegjennomføringsverktøy og kontrakts-administrativt verktøy. Alle konkurranser gjennomføres i Mercell. Det bidrar til økt sporbarhet og etterprøvbarehet av anskaffelser. Alle kommunens kontrakter skal registreres og følges opp i Mercell. Det gir kommunen bedre totaloversikt over kommunens kontrakter.
- Anskaffelse gjennomfører årlige risikovurderinger knyttet til korrupsjon

- Sentralisering av innkjøpsfunksjon er viktig og nødvendig; færre og profesjonelle innkjøpere og bestillere, sertifisering av innkjøpere, egne etiske retningslinjer for innkjøpere. ANSK har prosessansvar for alle anskaffelser over 100 000 kroner. Dvs at alle anskaffelser over 100 000 skal gjennom ANSK for gjennomføring og/eller kvalitetssikring. Alle konkurransegrunnlag godkjennes av Anskaffelsessjef før kunngjøring.
- E-handel, e-faktura sikrer at to-øyne prinsippet ivaretas, kjøp godkjennes av leder ved bestilling, varemottak før betaling
- På oppdrag fra kontrollutvalget har ekstern revisor (BDO) gjennomført relasjonsanalyser i eiendom og miljøtekniske tjenester. Dette avdekket ingen ukjente koblinger mellom leverandører og ansatte. Rapport er sendt kommunestyret til orientering.

7. **Håndheve brudd på korrupsjonslovgivning**

- Saker skal umiddelbart følges opp i linjen og i nært samarbeid med kommuneadvokat og HR.
- Alternativt følge rutinene kommunen har for varsling.

8. **Ansatte på alle nivåer i offentlig og privat virksomhet bør få obligatorisk opplæring i forebygging og respons på korrupsjon**

- Alle medarbeidere må ved ansettelse/innleie undertegne på Etisk standard. Alle ansatte som var ansatt i kommunen før Etisk standard ble laget har også undertegnet og dokumentasjon for disse ansatte skal oppbevares på tjenestestedet.
- Opplæring i etikk for alle medarbeidere samt tilleggskurs for ledere. Kurset ligger i obligatoriske kompetanseplaner i LØP. Kurset er høsten 2021 gjennomgått og oppdatert.
- I Kvalitetsportalen har vi laget en felles side for arbeid med etikk og verdier Her har vi lagt ut informasjon inn Dilemmatrening i etikk og antikorrupsjon og om Etikk i forvaltningen med lenke til kurset Etikk for Walter som er et nyttig e-læringskurs for de som behandler innbyggerrettede saker.

- Risikovurdering for korrupsjon og misligheter. Alle tjenester skal årlig gjennomføre/oppdatere risikovurdering for korrupsjon og misligheter. Mal for dette er nå lagt inn i Kvalitetsportalens modul for Risiko og usikkerhet. Ny helhetlig gjennomgang er planlagt i 2023.
- Lederavtalens sjekklister har hatt oppfølgingspunkter for Etikk verdier og antikorrupsjonsarbeid. Fra 2022 er dette overført til oppfølging og rapportering i Framsikt. Gjennom rapporteringen i Framsikt er det mange ledere som nå ser at de har litt jobb å gjøre på dette området, og noen er i gang med å «tette gapet». Forhåpentligvis ser vi en forbedring til neste rapportering. Nytt felles opplegg for

gjennomføring av risikovurdering korrupsjon og misligheter vil også bidra til at flere får dette temaet på dagsorden.